

अध्याय १ ला.

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्री सरस्वत्यै नमः ॥ श्री गुरुभ्यो नमः

श्री कुलदेवतायै नमः ॥ श्री सीतारामचंद्राभ्यां नमः

श्री सहुरु साईनाथाय नमः ॥

प्रथम कार्यारंभ स्थिति । व्हावी निर्विघ्न परिसमाप्ति ॥

इष्टदेवतानुग्रह प्राप्ति । शिष्ट करिती मंगलें ॥ १ ॥

मंगलाचरणार्चें कारण ॥ सर्व विघ्नांचें निवारण ॥

इष्टार्थ सिद्धि प्रयोजन । अभिवंदन सकलांचें ॥ २ ॥

प्रथम वंदूं गणपती । वक्रतुंड हेरंब मूर्ति ॥

चतुर्दश विद्यांचा अधिपति । मंगलाकृति गजमुख ॥ ३ ॥

पोटीं चतुर्दश भुवनें माती । म्हणोन गा तुज लंबोदर म्हणती ॥

परशु सतेज धरिशीं हस्तीं । विघ्नोच्छित्यर्थ भक्तांच्या ॥ ४ ॥

हे विघ्नविघातोपशमना । गणनाथा गजानना ॥

प्रसाद पूर्ण करीं मद्रचना । साष्टांग वंदन करितों मी ॥ ५ ॥

तूं भक्तांचा साह्यकारी । विघ्नें रुळती तुझ्या तोडरीं ॥

तूं सन्मुख पाहसी जरी । दरिद्रदूरी पळेल ॥ ६ ॥

तूं भवार्णवाची पोत । अज्ञान तमा ज्ञान ज्योत ॥

तूं तुझ्या ऋद्धिसिद्धिसहित । पाहे उल्लसित मजकडे ॥७ ॥

जयजयार्जीं मूषकवहना । विघ्नकानन निकृंतना ॥
 गिरिजानंदना मंगल वदना । अभिवंदन करितों मी ॥ ८ ॥
 लाघो अविघ्न परिसमाप्ति । म्हणोन हेच शिष्टाचार युक्ति ॥
 इष्टदेवता नमस्कृति । मंगल प्राप्त्यर्थ आदरिली ॥ ९ ॥
 हा साईच गजानन गणपती । हा साईच घेऊनी परशू हातीं ॥
 करोनि विघ्न विच्छित्ति । निज व्युत्पत्ति करू का ॥ १० ॥
 हाचि भालचंद्र गजानन । हाचि एकदंत गजकर्ण ॥
 हाचि विकट भग्न रदन । हा विघ्नकानन विच्छेदक ॥ ११ ॥
 हे सर्व मंगल मांगल्या । लंबोदरा गणराया ॥
 अभेदरूपा साई सदया । निजसुख निलया नेईगा ॥ १२ ॥
 आतां नमूं ब्रह्मकुमारी । सरस्वती जे चातुर्य लहरी ॥
 या मम जिव्हेसी हंसकरी । होई तिजवरी आरूढ ॥ १३ ॥
 ब्रह्मवीणा जिचे करीं । निढळीं आरक्त कुंकुमचिरी ॥
 हंसवाहनी शुभ्रवस्त्री । कृपा करीं मजवरी ॥ १४ ॥
 ही वाग्देवता जगन्माता । नसतां इयेचि प्रसन्नता ॥
 चढेल काय सारस्वत हाता । लिहवेल गाथा काय मज ॥ १५ ॥
 जगज्जननी ही वेदमाता । विद्याविभव गुण सरिता ॥
 साईसमर्थ चरितामृता । पाजो समस्तां मज करवीं ॥ १६ ॥
 साईच भगवती सरस्वती । ॐ कारवीणा घेउनी हातीं ॥
 निजचरित्र स्वयेंचि गात्री । उद्धार स्थिति भक्तांच्या ॥ १७ ॥
 उत्पत्तिस्थितिसंहारकर । रजसत्व तमगुणाकार ॥
 ब्रह्माविष्णु आणि शंकर । नमस्कार तयांसी ॥ १८ ॥

हे साईनाथ स्वप्रकाश । आह्मां तुम्हींच गणाधीश ॥
 सावित्रीश किंवा रमेश । अथवा उमेश तुम्हीच ॥ १९ ॥
 तुम्हीच आम्हांतें सद्गुरु । तुम्हीच भवनदीचें तारुं ॥
 आम्ही भक्त त्यांतील उतारु । पैल पारु दाविजे ॥ २० ॥
 कांहींतरी असल्याशिवाय । पूर्व जन्मींचे सुकृतोपाय ॥
 केवी जोडतील हे पाय । ऐसा ठाय आम्हांतें ॥ २१ ॥
 नमन माझे कुलदैवता । नारायणा आदिनाथा ॥
 जो क्षीरसागरीं निवास कर्ता । दुःख हर्ता सकळांचा ॥ २२ ॥
 परशुरामें समुद्र हटविला । तेणें जो नूतन भू भाग निर्मिला ॥
 प्रांत कोंकण अभिधान जयाला । तेथ प्रगटला नारायण ॥ २३ ॥
 जेणें जीवांसी नियामकपणें । अंतर्यामित्वें नारायणें ॥
 कृपाकटाक्षे संरक्षणें । त्याच्या प्रेरणे आधीन मी ॥ २४ ॥
 तैसेंच भार्गवें यज्ञसांगतेसीं । गौडदेशीय ज्या महामुनीसीं ॥
 आपिलें त्या मुळपुरुषासीं । अत्यादरेसीं नमन हें ॥ २५ ॥
 आतां नमूं ऋषिराज । गोत्रस्वामी भारद्वाज ॥
 ऋग्वेद शाखाशाकल पूर्वज । आद्यगौड द्विज याती ॥ २६ ॥
 पुढतीं वंदूं धरामर । ब्राह्मण परब्रह्मावतार ॥
 मग याज्ञावल्क्यादि योगीश्वर । भृगु पराशर नारद ॥ २७ ॥
 वेदव्यास पाराशर । सनक सनंदन सनत्कुमार ॥
 शुक शौनक सूत्रकार । विश्वामित्र बशिष्ठ ॥ २८ ॥
 वाल्मीक वामदेव जैमिनी । वैशंपायन आदिकरुनि ॥
 नवयोगींद्रादिक मुनि । त्यां चरणीं लोटांगण ॥ २९ ॥

आतां वंदूं संत सज्जनां । निवृत्ति ज्ञानेश्वर मुक्ता सोपाना ॥

एकनाथा स्वामी जनार्दना । तुकया कान्हा नरहरि ॥ ३९ ॥

सकळांचा नामनिर्देश । करूं न पुरे ग्रंथावकाश ॥

म्हणोन प्रणाम करितों सर्वास । आशीर्वचनास प्रार्थितों मी ॥ ३१ ॥

आतां वंदूं सदाशिव । पितामह जो पुण्यप्रभाव ॥

बदरिकेद्वारीं दिला ठाव । संसार वाव मानुनी ॥ ३२ ॥

पुढें वंदूं निजपिता । सदा सदाशिव आराधिता ॥

कंठीं रुद्राक्षधारण करिता । आराध्यदैवत शिव जया ॥ ३३ ॥

पुढतीं वंदूं जन्मदाती । पोसिलें जिनें मजप्रति ॥

स्वयें कष्टोनी अहोरातीं । उपकार किती आठवूं ॥ ३४ ॥

बाळपणीं गेली त्यागुनी । कष्टें सांभाळी पितृव्यपत्नी ॥

ठेवितों भाळ तिचे चरणीं । हरिस्मरणीं निरत जी ॥ ३५ ॥

अवध्यांहूनि ज्येष्ठ भ्राता । अनुपम जयाची सहोदरता ॥

मदर्थ जीवप्राण वेचिता । चरणीं माथा तयाचे ॥ ३६ ॥

अतां नमूं श्रोतेजन । प्रार्थितों आपुलें एकाग्र मन ॥

आपण असतां अनवधान । समाधान मज केंचें ॥ ३७ ॥

श्रोता जंवजंव गुणज्ञ चतुर । कथा श्रवणार्थी अति आतुर ॥

तंव तंव वक्ता उत्तरोत्तर । प्रसन्नांतर उल्हासें ॥ ३८ ॥

आपण जरी अनवधान । काय मग कथेचें प्रयोजन ॥

म्हणोन करितों साष्टांग वंदन । प्रसन्न मन परिसावें ॥ ३९ ॥

नाहीं मज व्युत्पत्ति ज्ञान ॥ नाहीं केलें ग्रंथपारायण ॥

नाहीं घडलें सत्कथा श्रवण । हें पूर्ण आपण जाणतां ॥ ४० ॥

मीही जाणे माझे अवगुण । जाणें माझे मी हीनपण ॥
 परी करावया गुरुवचन । ग्रंथ प्रयत्न हा माझा ॥ ४१ ॥
 माझेच मन मज सांगत । कीं मी तुम्हांपुढें तृणवत ॥
 परी मज घ्यावें पदरांत । कृपावंत होऊनी ॥ ४२ ॥
 आतां करूं सहुरु स्मरण । प्रेमें वंदूं तयाचे चरण ॥
 जाऊं कायावाचा मनें शरण । बुद्धि स्फुरण दाता जो ॥ ४३ ॥
 जेवणार बैसतां जेवावयास । अंतीं ठेवितो गोड घांस ॥
 तैसाच गरुवंदन सुग्रास । घेऊन नमनास संपवूं ॥ ४४ ॥
 ॐ नमो सहुरुराया । चराचराच्या विसाविया ॥
 अधिष्ठान विश्वा अवधिया । अससी सदया तूं एक ॥ ४५ ॥
 पृथ्वी सप्तद्वीप नवखंड । सप्तस्वर्ग पाताळ अखंड ॥
 यांतें प्रसवी जें हिरण्य गर्भाड । तेंच ब्रह्मांड प्रसिद्ध ॥ ४६ ॥
 प्रसवे जी ब्रह्मांडायया । जी नामें अव्यक्त वा माया ॥
 तया मायेचियाही पैल ठाया । सहुरुरायानिज वसती ॥ ४७ ॥
 तयाचें वानावया महिमान । वेदशास्त्रीं धरिलें मौन ॥
 युक्तिजुक्तीचें प्रमाण । तेंथें जाण चालेना ॥ ४८ ॥
 ज्या ज्या दुज्या तुज उपमावें । तो तो आहेसी तूंच स्वभावें ॥
 जें जें कांहीं दृष्टी पडावें । तें तें नटावे त्वां स्वयें ॥ ४९ ॥
 ऐसिया श्री साईनाथा । करुणार्णवा सहुरु समर्था ॥
 स्वसंवेद्या सर्वातीता । अनाद्यनंता तुज नमो ॥ ५० ॥
 प्रणाम तूतें सर्वोत्तमा । नित्यानंदा पूर्ण कामा ॥
 स्वप्रकाशा मंगलधामा । आत्मारामा गुरुवर्या ॥ ५१ ॥

करुं जातां तुझे स्तवन । वेदश्रुतीही धरीती मौन ॥

तेथें माझे कोण ज्ञान । तुज आकलन कराया ॥ ५२ ॥

जयजय सद्गुरु करुणागारा । जयजय गोदातीर विहारा ॥

जयजय ब्रह्मेश रमावरा । दत्तावतारा तुज नमों ॥ ५३ ॥

ब्रह्मासीं जें ब्रह्मपण । तें नाहीं सद्गुरुवीण ॥

कुरवंडावे पंचप्राण । अनन्य शरण रिघावें ॥ ५४ ॥

करावें मस्तकें अभिवंदन । तैसेंच हस्तांहीं चरणसंवाहन ॥

नयनीं पाहत असावें वदन । घ्राणें अवघ्राणन तीर्थांचें ॥ ५५ ॥

श्रवणें साईगुणश्रवण । मनें साई मूर्तीचें ध्यान ॥

चित्तें अखंड साईचित्तन । संसारबंधन तुटेल ॥ ५६ ॥

तन मन धन सर्व भावे । सद्गुरुपायीं समर्पावें ॥

अखंड आयुष्य वेचावें । गुरुसेवेलागुनी ॥ ५७ ॥

गुरुनाम आणि गुरुसहवास । गुरुकृपा आणि गुरुचरण पायस ॥

गुरुमंत्र आणि गुरुगृहवास । महत्प्रयास प्राप्ती हीं ॥ ५८ ॥

प्रचंड शक्ति यया पोटीं । अनन्य भक्तीं घेतलीं कसवटी ॥

भक्तांस मोक्षद्वारवटीं । नेतील लोटीत नकळतां ॥ ५९ ॥

गुरुसंगति गंगाजळ । क्षालिते मळ करिते निर्मळ ॥

मनासम दुजें काय चंचळ । करिते निश्चळ हरिचरणीं ॥ ६० ॥

आमुचें वेदशास्त्र पुराण । श्री सद्गुरु चरण सेवन ॥

आह्मां योग याग तपसाधन । लोटांगण गुरु पायीं ॥ ६० ॥

श्री सद्गुरुनाम पवित्र । हेंच आमुचें वेदशास्त्र ॥

'साईसमर्थ' आमुचा मंत्र । यंत्रतंत्रही तें एक ॥ ६२ ॥

ब्रम्हसत्य हे निजप्रतीति । जगन्मिथ्या हे नित्य जागृति ॥
 ऐसी ही परमप्राप्तीची स्थिति । साई अर्पिती निजभक्तां ॥६३॥
 परमात्मसुख परमात्म प्राप्ति । ब्रम्हानंद स्वरूप स्थिति ॥
 इत्यादिही शब्द जळाची गुंती । आनंद वृत्ति पाहिजे ॥ ६४ ॥
 जयास बाणली ही एकवृत्ति । सदासर्वदा ही एक स्थिती ॥
 सुखशांति समाधान चिती । परमप्राप्ति ती हीच ॥ ६५ ॥
 साई आनंद वृत्तीची खाण । असलिया भक्त भाग्याचा जाण ।
 परमानंदाची नाहीं बाण । सदैव परिपूर्ण सागरसा ॥ ६६ ॥
 शिवशक्ति पुरुषप्रकृती । प्राणगती दीपदीप्ति ॥
 ही शुद्धब्रम्हचैतन्य विकृती । एकीं कल्पिती द्वैतता ॥ ६७ ॥
 'एकाकी न रमते' ही श्रुती । 'बहुस्याम्' ऐशिया प्रीती ॥
 आवडूं लागं दुजियाची संगती । पुनरपि मिळती एकत्वीं ॥६८॥
 शुद्धब्रम्हरूप जं स्थिती । तथें ना पुरुष ना प्रकृती ॥
 दिनमणीची जंथें वस्ती । दिवस वाराती कंची ते ॥ ६९ ॥
 गुणातीत मूळ निर्गुण । भक्तकल्याणालागी सगुण ॥
 तो हा साई विमल गुण । अनन्य शरण तयासीं ॥ ७० ॥
 शरण रिघालं साई समर्था । त्यांहीं चुकविलें बहुतां अनर्था ॥
 ल्पणवृनि या मी निजस्वार्था । पार्यीं माथा ठेवितों ॥ ७१ ॥
 तत्वदृष्ट्या जो तुळे निराळा । भक्तिसुखार्थ राही जो वेगळा ॥
 करी देवा भक्तांच्या लीला । तया प्रेमळा प्रणिपात ॥ ७२ ॥
 जो सर्व जीवाची चित्कला । संवित्स्फुरणें जो अधिष्ठिला ॥
 जो जड चैतन्ये आकारळा । तया प्रेमळा प्रणिपात ॥ ७३ ॥

तूं तव माझी परम गति । तूंच माझी विश्रांति ॥
 पुरविता मज अर्ताचि आर्ती । सुख मूर्ति गुरुराया ॥ ७४ ॥
 आतां या नमनाची अखेरी । भूतीं भगवंत प्रत्यंतरी ॥
 जीव मात्रास मी वंदन करीं । घ्या मज पदरीं आपुल्या ॥ ७५ ॥
 नमन सकळ भूतजाता । येणें सुखावो विश्वभर्ता ॥
 तो विश्वंभर अंतर्बाह्यता । एकात्मता अभेदें ॥ ७६ ॥
 एवं परिपूर्ण झालें नमन । जें आरब्ध परिसमाप्तीचें साधन ॥
 हेंच या ग्रंथाचें मंगलाचरण । आतां प्रयोजन निवेदीं ॥ ७७ ॥
 साईनीं मज कृपा करून । अनुग्रहिलें जें पासून ॥
 तयांचेच मज अहर्निश चिंतन । भव भयकृतन तेणेंनी ॥ ७८ ॥
 नाहीं मज दुसरा जप । नाहीं मज दुसरें तप ॥
 अवलोकीं एक सगुणरूप । शुद्धस्वरूप साईचें ॥ ७९ ॥
 पाहतां श्रीसाईचें मुख । हरून जातसे तहान भूक ॥
 काय तयापुढें इतर सुख । पडे भवदुःख विस्मृति ॥ ८० ॥
 पाहतां बाबांचे नयनाकडे । आप आपणा विसर पडे ।
 आंतुनी येती जें प्रेमाचे उभडे । वृत्ति बुडे रस रंगीं ॥ ८१ ॥
 कर्मधर्म शास्त्रपुराण । योगयाग अनुष्ठान ॥
 तीर्थ यात्रा तपाचरण । मज एक चरण साईचे ॥ ८२ ॥
 अखंड गुरुवाक्यानुवृत्ति । दृढ धरितां चित्तवृत्ति ॥
 श्रद्धेचिया अढळ स्थिति । स्थैर्य प्राप्ति निश्चळ ॥ ८३ ॥
 हेच कर्मानुबंध स्थिति । वाढली साई पदासक्ति ॥
 प्रत्यया आली अतर्क्य शक्ति । काय म्या किती वर्णावी ॥ ८४ ॥

जे शक्ति उपजवी भक्ति । समर्थ साई चरणासक्ति ॥
 संसारीं राहून संसार निवृत्ति । आनंद वृत्ति जे देई ॥ ८५ ॥
 नाना प्रकारीं नाना मतीं । भक्तीचे प्रकार बहुत कथिती ॥
 संक्षेपें तयांची लक्षण स्थिति । यथानिगुती कथीन ॥ ८६ ॥
 स्वस्वरूपानुसंधान । हें एक भक्तीचें मुख्य लक्षण ॥
 म्हणती वेदशास्त्रव्युत्पन्न । ज्ञानसंपन्न आचार्य ॥ ८७ ॥
 पूजादिकीं प्रेमव्यक्ति । अर्चनभक्तीची हे रीती ॥
 ऐशी पाराशर व्यासोक्ति । भक्ति म्हणती ती एक ॥ ८८ ॥
 गुरु प्रीत्यर्थ उपवन । पारिजातादि पुष्पावचय जाण ॥
 गोमय सडा संमार्जन । गुर्वगण झाडावें ॥ ८९ ॥
 प्रथम स्नान संध्या करणें । गुरु देवार्थ गंध उगाळणें ॥
 पंचामृत स्नान घालणें । धूप दीपार्चनेसीं ॥ ९० ॥
 तदुपरी नैवेद्य समर्पणें । आरती धूपारती करणें ॥
 ऐसें जें सप्रेम घडणें । अर्चन नांव या सकळां ॥ ९१ ॥
 अपुले हृदयींची चित्कला । शुद्ध बुद्ध स्वभाव निर्मला ॥
 मूर्तीत आमंत्रून तिजला । अर्चनाला लागावें ॥ ९२ ॥
 मग तें चित्कला मागुती । पूजनार्चन विसर्जनातीं ॥
 निजहृदयीं पूर्वस्थिति । अवस्थित करावी ॥ ९३ ॥
 आतां अवांतर भक्तीचें लक्षण । गर्गाचार्य मतीं जाण ॥
 मन होय गुणकीर्तनीं तल्लीन । होय विलीन हरिरंगीं ॥ ९४ ॥
 अखंड आत्मानुसंधान । कथाकीर्तन विहिताचरण ॥
 हें तो पुढील भक्ति जाण । शांडिल्यवचन हें ऐसें ॥ ९५ ॥

जयां मनीं साधावें स्वहित । ते तो आचरती वेदविहित ॥
कर्मनिषिद्ध आणि अविहित । टाळिती निजहित बाधक जें ॥ ९६ ॥
कोण्याही क्रियेचा वा फलाचा । कर्ता भोक्ता नाहीं मी साचा ॥
हा भाव उपजे जें निरहंकृतीचा । ब्रह्मार्पणाचा तो योग ॥ ९७ ॥
ऐसिया रिती कर्म करितां । सहजी उपजे नैष्कर्म्यता ॥
कर्म कदापि नये त्यागितां । कर्म कर्तृता त्यागूं ये ॥ ९८ ॥
कांटयानें कांटा काढिल्यावीण । कर्म थांबेना कर्मावांचून ॥
हातीं लागतां निजात्मखूण । कर्म संपूर्ण राहिल ॥ ९९ ॥
फलाशेचा पूर्ण विराम । काम्यत्यागाचें हेंच वर्म ॥
करणें नित्यनैमित्तिक कर्म । शुद्ध स्वधर्म या नांव ॥ १०० ॥
सर्वकर्म भगवंतीं अर्पण । क्षणैक विस्मरणें निर्विण्णमन ॥
ऐसें नारदीय भक्तीचें वर्णन । भिन्नलक्षण भक्ति हे ॥ १०१ ॥
ऐशीं भक्तीची अनेक लक्षणें । एकाहून एक विक्षलणें ॥
आपण केवळ गुरुकथानुस्मरणें । कोरड्या चरणें भवतखं ॥ १०२ ॥
हा गुरुकथा श्रवण छंद । लागला मज झालों दंग ॥
स्वयेंही करावे कथाप्रबंध । अनुभव सिद्ध वाटलें ॥ १०३ ॥
पुढें एकत्रां शिरडीस असतां । दर्शनार्थ मशिदी जातां ॥
बाबांस देखिलें गहूं दळतां । अतिविस्मयता उदेली ॥ १०४ ॥
आधीं कथितों ती कथा । श्रवण करावी स्वस्थ चित्ता ॥
त्यांतून चद्रव या साईचरिता । झाला केउता मगपरिसा ॥ १०५ ॥
उचम श्लोकगुणानुवाद । तथाचा प्रेमकथासंवाद ॥
करितां होईल चित्त शुद्ध । बुद्धीही विशद होईल ॥ १०६ ॥

पुण्यश्लोकगुणानुवर्णन । तत्कथा तल्लीलाश्रवण ॥
 एणेंभगवत्परितोषण । क्लेशनिवारण त्रितापा ॥ १०७ ॥
 अधिभूतादितापनिर्विण्ण । आत्महितेच्छू आत्मप्रवण ॥
 आवडी तयांचे धरिती चरण । अनुभव संपन्न मग होती ॥ १०८ ॥
 असो आतां दत्तचित्त । व्हाजी परिसा गोड वृत्तांत ॥
 वाटेल बाबांचें आश्चर्य बहुत । कृपावंतत्व पाहूनी ॥ १०९ ॥
 एके दिवशीं सकाळीं जाण । बाबा करोनी दंतधावन ॥
 सारोनी मुखप्रक्षालण । मांडूं दळण आरंभिलें ॥ ११० ॥
 हातीं घेतलें एक सूप । गेले गव्हांचे पोत्यासमीप ॥
 भरभरून मापावर माप । गहूं सूपान्त काढिले ॥ १११ ॥
 दुसरा रिकामा गोण पसरिला । वरी जात्याचा ठाव घातला ॥
 खुंटा ठोकून घट्ट केला । व्हावा न ढीला दळतांना ॥ ११२ ॥
 मग अस्तन्या सारुनि वरी । कफनीचा घोळ आवरी ॥
 बैसका देऊनि जात्याचे शेजारीं । पसरुनि पाय बैसले ॥ ११४ ॥
 महदाश्चर्य माझिये मना । दळणाची ही काय कल्पना ॥
 अपरिग्रहा अकिंचना । हीकां विवंचना असावी ॥ ११४ ॥
 असो खुंटा धरोनी हातीं । मान घालोनिया खालतीं ॥
 बाबा निजहस्ते जातें ओढिती । वैरा रिचविती निःशंका ॥ ११५ ॥
 संत देखिले अनेक । परी दळणारा हाचि एक ॥
 गहूं पिसण्याचें तें काय सुख । त्याचें कौतुक तो जाणे ॥ ११६ ॥
 लोक पाहती साश्चर्य चित्ता । धीर न पुसाया हे काय करितां
 गांवांत पसरितां हे वार्ता । पातल्या तत्वतां नरनारी ॥ ११७ ॥

धांवतां धांवतां बाया थकल्या । चौघी लगबगा मशिदी चढल्या ॥
 जाऊनि बाबांचे हाता झोंबल्या । खुंटा घेतला हिस्कोनी ॥११८॥
 बाबा त्यांसवें भांडती । त्या एकसरा दळू लागती ॥
 दळतां बाबांच्या लीला वानिती । गीतें गाती बाबांचीं ॥११९॥
 पाहून बायांचे प्रेमाला । उसना राग ठायींच निवाला ॥
 रागाचा तो अनुराग झाला । हंसू गालांत लागले ॥१२०॥
 दळण झालें पायलीचें । सूप रिकामें झालें साचें ॥
 बायांचे मग तरंग मनाचे । लागले नाचूं अनिवार ॥ १२२ ॥
 बाबा न स्वयें भाकर करिती । त्यांची तों प्रत्यक्ष भैक्ष्यवृत्ति ॥
 ते या पिठाचें काय करिती । बाया तर्किती मनांत ॥१२२॥
 नाहीं बाईल नाहीं लेक । बाबा तों एकुलते एक ॥
 घरदार ना संसार देख । कशास कणिक एवढी ॥१२३॥
 एक ह्मणे बाबा परमकृपाळ । आह्मां प्रीत्यर्थ तयांचा खेळ ॥
 आतां ही कणिक निखळ । देईल सकळ आह्मांतें ॥१२४॥
 करितील आतां चार भाग । एकेकीचा एकेक विभाग ॥
 ऐसे मनांत मांडे देख । त्या सकळीक भाजिती ॥१२५॥
 बाबांचे खेळ बाबांस ठावे । कोणी न तयांचा अंत पावे ॥
 परी बायांचे मनाचे उठावे । लोभें लुटावें बाबांना ॥१२६॥
 पीठ पसरलें गोधूम सरले । जातेंभिंतीस टेकून ठेविलें ॥
 सूपान्त बायांनीं पीठ भरीलें । नेऊं आदरिलें घरोघर ॥१२७॥
 तेथपर्यंत बाबां कांहीं । चकार शब्द बदले नाहीं ॥
 भाग करितां चार चौघींहीं । वदती पाहीं मग कैसें ॥१२८॥

चळल्या कायकुठें नेतां । बापाचा मालघेऊनि जातां ॥
 जा शिवेवरी नेऊन आतां । पीठ तत्त्वतां टाकातें ॥१२९॥
 आल्या रांडा फुकट खाऊ । लुटाया मज धांव धावूं ॥
 गहूं माझे काय कर्जाऊ । पीठ नेऊं पाहतां ॥१३०॥
 बाया मनीं बहु चुरमुरल्या । लोभापायीं फजित पावल्या ॥
 आपआपसांत कुजबुजू लागल्या । तात्काळ गेल्या शिवेवरी ॥१३१॥
 आरंभ बाबांचा कोणाही नकळे । कारण प्रथमतः कांही हीनाकळे
 धीर धरितां परिणामीं फळे । कौतुक आगळें बाबांचें ॥१३२॥
 पुढें मग म्या लोकां पुसिलें । हें कां बाबांनीं ऐसें केलें ॥
 रोगराईस संपूर्ण घालविलें । जन वदळे ऐसेनी ॥ १३३ ॥
 गोधूम नाहीती महामारी । भरडावया जात्यांत वैरी ॥
 तो मग भरडा शिवेवरी । उपरा उपरी टाकवी ॥ १३४ ॥
 पीठ टाकिलें ओढिया कांठीं । तेथून रोगास लागली ओहटी ॥
 दुर्दिन गेले उठाउठी । हे हातोटी बाबांची ॥ १३५ ॥
 गांवांत होती मरीची सांथ । करीती हा तोडगा साईनाथ ॥
 झाली रोगाची वाताहात । गांवास शांतत्व लायलें ॥१३६॥
 पाहोनि दळणाचा देखावा । कौतुक वाटलें माझिया जीवा ॥
 कैसा कार्यकारण भाव जुळवावा । ताळा मिळवावा हा कैसा ॥१३७॥
 काय असावा हा अनुबंध । गव्हा रोगाचा काय संबंध ॥
 पाहूनि अतर्क्य कारण निर्बंध । वाटलें प्रबंध लिहावा ॥१३८॥
 क्षीरसागरा याव्या लहरी । प्रेम उचंबळलें तैसें अंतरीं ॥
 वाटलें गावी ती पोटभरी । कथा माधुरी बाबांची ॥१३९॥

हेमाड साईनाथासी शरण । संपलें तें मंगला चरण ॥
 संपलें आप्तेष्टसंत नमन । सद्गुरुवंदन अखंड ॥ १४० ॥
 पुढील अध्यायीं ग्रंथ प्रयोजन । अधिकारि अनुबंध दर्शन ॥
 यथामति करीन कथन । श्रोतां स्वस्थ मन परिसीजे ॥ १४१ ॥
 तैसेंच श्रोत्यावक्त्याचें निजहित । ऐसें हें श्रीसाई सच्चरित ॥
 रचिता हा कोण हेमाडपंत । होईल ही विदित पुढारा ॥ १४२ ॥
 इति श्रीसंतसज्जनप्रेरिते । भक्त हेमाडपंत विरचिते ॥
 श्रीसाई समर्थ सच्चरिते । मंगलाचरणनाम प्रथमोध्यायः ॥

॥ श्री साई नाथार्पणमस्तु शुभंभवतु ॥

